

ВІД РЕДАКЦІЇ

Шановні колеги! Маємо честь представити Вам друге число часопису Українського центру вивчення історії Голокосту — «Голокост і сучасність. Студії в Україні і світі». Потреба у короткому вступі від редакції виникла тому, що перерва після виходу навесні 2005 року першого числа періодичного наукового видання виявилася, на жаль, тривалішою, ніж ми очікували: понад два роки. Вона пояснюється цілою низкою причин доволі різного характеру. Не зупиняючись на організаційних і фінансових питаннях проблеми, з якими зіткнувся Центр, виокремимо серйозніші змістовні проблеми, які постали перед нами, — доволі невелика кількість сьогодні в українській історичній, та загалом гуманітарній науці дослідників з проблематики Голокосту та певна складність відбору текстів з цієї теми, що відповідали б суворим критеріям академічного видання.

Проте, так чи інакше творчий науковий колектив Центру поступово подолав всі ці проблеми і відновив вихід свого часопису, який плануємо видавати двічі на рік, принагідно звертаючись до наших колег-науковців, які працюють в царині академічних студій з історії Голокосту як в Україні, так і за її межами, з проханням подавати статті та матеріали.

Концепція та мета журналу не змінилися з часів виходу першого числа (наклад якого був всього 500 примірників, але з ним можна ознайомитися в повному обсязі на сайті Центру: www.holocaust.kiev.ua). Однак хочемо наголосити — чи радше нагадати — одну кардинальну та надто важливу для нас річ, а саме, що збереження пам'яті про історію Голокосту на теренах України в період Другої світової війни шляхом наукового дослідження цієї теми ми розглядаємо як складову історії України ХХ століття. Абсолютно влучно, на наш погляд, висловився з цього приводу професор С. Кульчиць-

кий, наголосивши, що коли вживаємо термін «український Голокост», то маємо на увазі лише одне — трагічну долю наших співвітчизників, євреїв України в роки нацистської окупації. Саме позицію вивчення історії українського єврейства в період Другої світової війни як частини української історії ми намагатимемося презентувати на сторінках часопису «Голокост і сучасність». Журнал спеціалізуватиметься на вивченні історії Голокосту й інших геноцидів. Маємо можливість виокремити тут основні цілі нашого видання:

- сприяти поглибленому висвітленню різних аспектів Голокосту, що мав місце на українських землях; виявленню спільного й особливого в історії Голокосту на окупованій нацистами території України в порівнянні з іншими регіонами колишнього СРСР, Східної та Західної Європи; дослідженню специфічних рис Голокосту в різних регіонах окупованої України;
- стимулювати до використання раніше не введених до наукового обігу джерел, що зберігаються як в українських, так і в закордонних архівах, а також залучення джерел іншого характеру (свідчень, спогадів тощо);
- заохочувати використання полідисциплінарних підходів та участь у дослідницькому процесі фахівців у галузі соціології, політології, філософії та представників інших гуманітарних наук для створення комплексної та багатогранної картини історії Голокосту;
- здійснювати як реконструкції історичної послідовності подій, так і спроби інтерпретації причин і передумов Катастрофи європейського єврейства; проводити порівняльний аналіз конкретно-історичних і цивілізаційних аспектів Голокосту та інших геноцидів, місця й ролі єврейського фактора в культурно-історичних процесах у Європі, що передували Голокосту чи сталися після нього.

Одним з провідних напрямів нашого видання буде компаративний аналіз історії Голокосту з іншими акціями масового знищення та переслідування ХХ століття (геноцид вірмен, радянський терор, Голодомор, геноцид ромів, депортації кримських татар, греків, німців тощо). Ми повинні писати правду про іноді кардинальні відмінності Голокосту від інших геноцидів, але не забувати, що спільним в усіх цих злочинах була трагедія людей.

На відміну від першого числа журналу у нас з'явилася крім редакційної колегії, також і міжнародна редакційна рада, що складається з відомих вчених — фахівців з проблематики історії Голокосту з різних країн. Ми переконані, що цей факт сприятиме підвищенню наукового рівня часопису «Голокост і сучасність».

Часопис складається з наступних рубрик і розділів:

1. *Дослідження*. Дослідницькі статті, що детально розкривають заявлену автором проблематику, висвітлюють різноманітні аспекти Голокосту та підготовлені спеціалістами в галузі історії, політології, соціології, філософії, психології й інших дисциплін. У межах цієї рубрики також публікуються роботи, що мають на меті постановку науково-дослідницької проблеми й аналіз шляхів її розробки.
2. *Нотатки і роздуми*. Короткі дослідження, що мають на меті постановку науково-дослідницької проблеми й аналіз шляхів її подальшої розробки.
3. *Документальні джерела*. Тексти раніше неопублікованих джерел з різних архівів, а також інші матеріали (свідчення, спогади тощо), що мають джерелознавчу цінність за тематикою часопису. Документи, що публікуються, супроводжуються коментарями публікатора.
4. *Рецензії*. Рецензії на нещодавно опубліковані книги за тематикою часопису. За необхідністю передбачається також короткий розділ «Відповіді на рецензії» з боку авторів рецензованих робіт.
5. *Бібліографія*. Список новітніх досліджень (монографій, колективних праць, статей) за темою часопису.
6. *Хроніка*. Заходи академічного характеру (наукові конференції та ін.), які відбулися останнім часом як в Україні, так і за її межами.

І, нарешті останнє і найважливіше. Цей другий номер журналу ми присвячуємо світлій пам'яті нашого колеги, відомого історика, професора Міжнародного Соломонова університету Стера Єлисаветського, який, на превеликий жаль, уже пішов від нас. Професор С. Єлисаветський був науковим співробітником Українського центру вивчення історії Голокосту, сприяв становленню Центру як наукової та освітянської організації, мріяв про появу наукового часопису з історії Голокосту в сучасній Україні...